

Tp. Cần Thơ

Nhiều giải pháp hạn chế ô nhiễm môi trường

Cùng với nhịp độ phát triển của TP Cần Thơ, lượng chất thải sinh hoạt, công nghiệp cũng tăng nhanh. Mặc dù công tác thu gom và xử lý rác thải, nước thải được tập trung thực hiện, tuy nhiên vẫn chưa đồng bộ, bên cạnh sự thiếu ý thức của một số người dân đã dẫn đến tình trạng rác thải, nước thải đổ vô tội vạ trên một số tuyến đường, sông, rạch... gây ô nhiễm môi trường nghiêm trọng. Thời gian qua, ngành chức năng từ cơ sở đến thành phố đã triển khai nhiều biện pháp vận động, khuyến khích người dân thực hiện nếp sống văn minh đô thị, đổ rác đúng nơi quy định, không xây dựng nhà lán chiếm sông, rạch nhưng những bãi rác tự phát, những căn nhà lán chiếm đường thoát nước công cộng vẫn tiếp tục xuất hiện, ảnh hưởng đến vệ sinh môi trường và gieo rắc nhiều mầm bệnh...

Mất đẹp giữa lòng thành phố

Rác thải vương vãi trên đường Võ Văn Kiệt làm mất mỹ quan, vệ sinh công cộng. Ảnh chụp lúc 7 giờ, ngày 3-6-2012.

Đầu tháng 6-2012, khi dạo một vòng trên tuyến đường Võ Văn Kiệt, con đường vừa mới khánh thành và đưa vào sử dụng được vài tháng nay, chúng tôi không khỏi ngạc nhiên khi tình trạng rác thải tập trung trên vỉa hè làm mất vệ sinh công cộng, ảnh hưởng cảnh quan đô thị. Điều đáng nói là từ đầu đường Võ Văn Kiệt (điểm giao nhau với đường Nguyễn Văn Cừ, Mậu Thân) chưa đầy 2 km nhưng trên tuyến đường này đã có nhiều đồng rác to ngự trị 2 bên đường. Các bãi rác nằm cách nhau vài chục mét, chứa đầy những túi ni lông

đựng đủ thứ rác thải sinh hoạt gia đình, bốc mùi hôi thối. Đoạn đường cấp hông Trường Cao đẳng Y tế Cần Thơ (thuộc phường An Hòa, quận Ninh Kiều) thường xuyên tồn tại 2 đồng rác bốc mùi hôi rất khó chịu. Theo nhiều người dân địa phương, những đồng rác này hình thành do một số hộ dân mang rác sinh hoạt hàng ngày đến đổ, lâu ngày rác chất thành đồng cặp theo đường, làm mất vệ sinh chung. Anh Nguyễn Văn Lý, nhà ở gần những đồng

rác này, cho biết: “Khi con đường xây dựng khang trang, thông thoáng, có vỉa hè lẽ ra phải chung tay giữ gìn vệ sinh, cảnh quan thì một số người thiếu ý thức đem rác sinh hoạt đến vứt trên vỉa hè, bỏ ở những khoảng đất trống. Chính quyền địa phương, đơn vị thu gom rác thường xuyên thu gom, dọn dẹp, nhưng rác lấy xong khoảng vài ngày sau thì tiếp tục xuất hiện. Giữa trung tâm thành phố mà có những đống rác như thế hết sức phản cảm, trong khi đường Võ Văn Kiệt được xem là cửa ngõ của TP Cần Thơ, nối liền đến Sân bay Trà Nóc, nơi có nhiều khách du lịch, khách quốc tế đến Cần Thơ”.

Còn ở ngay dốc cầu Bà Bộ thuộc quốc lộ 91B (phường Long Xuyên, quận Bình Thủy) có một đống rác vừa mới hình thành khoảng 2 tháng nay. Một số người dân nơi đây, cho biết: Các hộ ở khu vực lân cận cứ mang rác đến dốc cầu Bà Bộ vứt bừa bãi. Có người còn dùng xe gắn máy chở các bọc rác to đùng đến đổ. Bà con ở đây và khu vực đã nhiều lần dọn sạch bãi rác, nhưng chẳng được bao lâu, rác xuất hiện trở lại.

Ở 2 bên lề đường Nguyễn Văn Cừ nối dài, đường Cái Sơn - Hàng Bàng... rác thải vương vãi khắp nơi. Có hôm, những người đi nhặt ve chai bươi móc làm rác bay tung tóe trên mặt đường. Ở một số khu dân cư như: khu tái định cư Metro, khu dân cư 91B, ... cũng tồn tại những đống rác to tướng, dù hàng ngày công nhân vệ sinh vẫn làm việc đều đặn. Nhiều người dân sống tại khu dân cư nêu trên, cho biết: cứ mỗi buổi tối là có người đem rác đến đổ tại những bãi đất trống.

Theo ngành chức năng TP Cần Thơ, đặc điểm nhà ven sông, kênh, rạch ở thành phố có diện tích nhỏ, đa phần là các hộ nghèo, đông nhân khẩu, không nghề nghiệp ổn định, có thu nhập thấp, tự xây cất nhà cửa ven sông, kênh, rạch để trú ngụ, mưu sinh bằng nghề buôn bán nhỏ. Việc xây dựng này đã làm thu hẹp dòng chảy và khả năng tiêu thoát nước trong khu vực. Đặc biệt, người dân sống ven sông, kênh, rạch đã xả rác thải, nước thải trực tiếp xuống sông, kênh, rạch làm ảnh hưởng đến mỹ quan đô thị và gây ô nhiễm môi trường nghiêm trọng.

Theo thống kê, chỉ riêng tại quận Ninh Kiều đã có trên 3.000 căn nhà xây cất dọc sông Cần Thơ, rạch Cái Khế, rạch Ngõng, rạch Tham Tướng... Trong đó có gia đình ông V.V.T. sống chủ yếu bằng nghề buôn bán nhỏ dựng nhà ở cặp rạch Cái Khế (phường An Nghiệp, quận Ninh Kiều). Ông T. nói: “Nhà ở sát rạch Cái Khế, cặp theo chợ An Nghiệp nên hàng chục năm nay sống nhờ bằng nghề buôn bán trái cây, làm bánh bán. Nhiều năm qua, gia đình muốn lên bờ xây dựng căn nhà đàng hoàng để ở nhưng không có tiền mua đất, dựng nhà. Sống cặp theo sông nên mọi sinh hoạt từ việc xả nước thải, rác... đều đổ xuống sông, rạch. Tôi biết làm thế là ô nhiễm môi trường, nhưng cuộc sống nghèo khổ, thiếu thốn chưa khắc phục được”.

Chung tay xây dựng thành phố xanh, sạch, đẹp

Để giải quyết những đồng rác “bất đắc dĩ” trên vỉa hè các tuyến đường nêu trên, đặc biệt là dọn dẹp vệ sinh đô thị, hưởng ứng Ngày Môi trường thế giới (5-6), Phòng Quản lý đô thị quận Ninh Kiều ký hợp đồng với đơn vị chuyên môn thu gom, xử lý các đồng rác tự phát này. Sáng 3-6-2012, quận Ninh Kiều tổ chức lễ phát động Hưởng ứng Ngày môi trường thế giới, với đại diện lãnh đạo quận, các phòng, ban, UBND các phường và gần 500 đoàn viên thanh niên quận Ninh Kiều tham dự. Ông Nguyễn Văn Kết, Phó Chủ tịch UBND quận Ninh Kiều, cho biết: “Nhân buổi phát động này, UBND quận chỉ đạo 13/13 phường lập kế hoạch triển khai hưởng ứng Ngày môi trường thế giới; vận động từng hộ dân, tổ dân phố thực hiện các biện pháp như: chấm dứt hành vi đổ rác thải và xả nước thải không đúng nơi quy định, không để cỏ rác và nước bẩn ứ đọng xung quanh nhà; nâng cao tinh thần cộng đồng trong việc bảo vệ nước sạch và giữ gìn vệ sinh môi trường, cảnh quan xung quanh nơi ở, tổ chức nạo vét cống rãnh... Đây cũng là một trong những hoạt động lập lại trật tự, kỷ cương đô thị của địa phương, đồng thời là một trong những tiêu chí xét phường văn hóa, văn minh của địa phương”.

Đối với vấn đề nhà ở ven sông, Sở Xây dựng TP Cần Thơ, cho biết, hiện nay thành phố chưa xây dựng được Chương trình “xóa” nhà ở trên kênh rạch. Việc giải tỏa nhà ven kênh rạch trong thời gian qua chủ yếu “ăn theo” các dự án khác. Điển hình như dự án xây dựng bờ kè Xóm Chài, bờ kè rạch Khai Luông, công viên Hồ Xáng Thôi, bờ kè sông Cần Thơ, rạch Tham Tướng (đang triển khai)... đã góp phần làm giảm số lượng nhà xây dựng trên sông, rạch. Hiện nay, một số dự án chuẩn bị triển khai thực hiện như: Dự án bờ kè sông Cái Khê, bờ kè rạch Ngỗng (thuộc các phường An Nghiệp, An Hòa, An Khánh), khu dân cư vượt lũ giải quyết nhà ở vùng sạt lở (đang triển khai ở quận Bình Thủy, huyện Phong Điền, Vĩnh Thạnh)... sẽ góp phần hạn chế tình trạng nhà xây dựng nhà ở dọc theo sông, ngăn chặn tình trạng mất mỹ quan đô thị, ô nhiễm môi trường.

Viện Khoa học thủy lợi Miền Nam đã kết hợp cùng Chi cục Thủy lợi (thuộc Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn TP Cần Thơ) tiến hành điều tra, đánh giá các công trình chống sạt lở trên địa bàn TP Cần Thơ. Đồng thời, Viện Khoa học thủy lợi Miền Nam cũng đưa ra giải pháp phòng chống sạt lở bờ sông, rạch trong thời gian tới. Giải pháp đó được thể hiện qua đề án “Quy hoạch phòng chống sạt lở các sông rạch trên địa bàn TP Cần Thơ”. Đề án này đưa ra giải pháp chủ yếu là: Củng cố hiện trạng, áp dụng các giải pháp phòng ngừa, phòng tránh, nhằm hạn chế tối thiểu mức độ thiệt hại do sạt lở gây ra trong giai đoạn từ nay đến năm 2015; đầu tư xây dựng công trình kè chống sạt lở, di dời dân cư sống ven sông vào vùng đất ổn định, đồng thời chỉnh trang đô thị thực hiện liên tục từ nay đến năm 2025 và xa hơn nữa;

phần đầu đến năm 2015 có khoảng 40% hộ dân sống ven sông có chỗ ở ổn định tại những khu đô thị mới, đến năm 2030 khoảng 80% và đến năm 2050 toàn thành phố không còn nhà cọc ven sông, trả lại hiện trạng xanh cho sông, kênh, rạch. Đồ án này thực hiện với kinh phí trên 2.030 tỉ đồng do Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn thành phố làm chủ dự án. Một số dự án trong đồ án này đã được triển khai thực hiện như kè chống sạt lở sông Ô Môn, Thốt Nốt... với kinh phí hàng chục tỉ đồng. Với những giải pháp trên của TP Cần Thơ, mong rằng thời gian tới TP Cần Thơ hạn chế tình trạng ô nhiễm môi trường do rác thải, nước thải, nhà ở ven sông, đảm bảo các tiêu chí xây dựng thành phố xanh, sạch, đẹp.

Bài, ảnh: HÀ VĂN